

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság *Budapesten, 2009. év szeptember hó 22. napján* megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

v é g z é s t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége és más bűncselekmények miatt az I. r. vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 18.B.773/2007/18. számú ítéletét a II., a III. r. és a IV. r. vádlottakkal szemben *helybenhagyja*.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság 2008. év június hó 30. napján kihirdetett 18.B.773/2007/18. számú ítéletében négy vádlott ügyét bírálta el. Az I. r. vádlottat az ellene hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége és könnyű testi sértés vétsége, a II. r. vádlottat az ellene 2 rb. hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége és 2 rb. könnyű testi sértés vétsége, a III. r. vádlottat az ellene 2 rb. hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége és könnyű testi sértés vétsége, a IV. r. vádlottat az ellene hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége és könnyű testi sértés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

A Fővárosi Bíróság ítéletét a vádlottak és védőjük tudomásul vette, ellene az ügyész a tárgyaláson mind a négy vádlott terhére fellebbezést jelentett be bűnösségük megállapítása és büntetés kiszabása végett.

Az elsőfokú tárgyaláson bejelentett ügyészi fellebbezést a vezető ügyész az iratok felterjesztése előtt a tényállás 1. pontjában foglalt cselekményeket érintő felmentő rendelkezések vonatkozásában visszavonta, így az ítélet a kizárólag az e tényállási ponttal érintett az I. r. vádlottal szemben valamint a II. r. és a III. r. vádlott

tekintetében is az e tényállási ponthoz kapcsolódó részében 2008. év július hó 10. napján jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.559/2008/1. számú átiratában a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlottak tekintetében az elsőfokú ítéleti tényállás 2. pontjához kapcsolódó felmentő rendelkezéseket sérelmező ügyészi fellebbezést fenntartotta, kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés b./, c./ és d./ pontja szerinti megalapozatlansági hibákban szenved, a megalapozatlanság a másodfokú eljárásban nem küszöbölhető ki, ezért a Fővárosi Bíróság ítéletének e körben történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Bíróság ítélete ellen bejelentett ügyészi fellebbezést tárgyaláson bírálta el.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség másodfokú tárgyaláson részt vett képviselője az írásbeli átiratukban foglaltakat változatlanul fenntartotta, az elsőfokú ítéletnek a megállapított tényállás hiányos voltán, részbeni iratellenességén és a helytelen ténybeli következtetéseken alapuló megalapozatlanságát hangsúlyozta. Kiemelte, hogy a megalapozatlanság kiküszöbölése eltérő tényállás megállapítását igényelné, amire a jelen másodfokú eljárásban nincs lehetőség, ezért fenntartotta a Fővárosi Bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítására vonatkozó indítványt.

A sértett jogi képviselője felszólalásában a vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítása mellett érvelt. Hangsúlyozta, hogy ha esetlegesen a vádlottak tettesi bűnösségét nem lehet megállapítani, a bűnsegédkénti elmarasztalás akkor sem maradhat el, álláspontját jogdogmatikai érvekkel támasztotta alá.

A vádlottak védője az elsőfokú ítélet megalapozottsága mellett érvelt és az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

----- o -----

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Bíróság ítélete ellen bejelentett és a másodfokú eljárásra fenntartott ügyészi fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Bíróság ítéletét és az annak meghozatalát megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) és (2) bekezdésében, illetve a Be. 349. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlottaknak az elsőfokú ítéleti tényállás 2. pontjában foglalt cselekményeit érintő felmentő rendelkezések tekintetében bírálta felül.

E felülbírálat során megállapította, hogy a Fővárosi Bíróság eljárását a büntetőeljárás törvény rendelkezéseit maradéktalanul megtartva folytatta le.

A vádlottak felmentését sérelmező ügyészi fellebbezés az elsőfokú ítéletnek megalapozatlansági hibákat rótt fel és ezeken alapult az ítélet hatályon kívül helyezésére vonatkozó indítvány. Mivel az elsőfokú ítéleti felmentő rendelkezéseket

sérelmező ügyészi fellebbezés csak e körön belül vizsgálható és az ügyésznek sincs törvényes lehetősége a teljes körű bizonyítási anyag törvényes mérlegelésének támadására, a Fővárosi Ítéltáblának elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ítéletnek az ügyész által sérelmezett megalapozatlansági hibák valóban fennállnak-e, vagy az ügyészi kifogások valójában az elsőfokú bíróság mérlegelését érintik.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a másodfokú tárgyaláson felszólaló ügyész által kifejtettekben rögzítettek lényege szerint valamennyi megalapozatlansági hiba - a tényállás hiányos volta, a részbeni iratellenesség és helytelen ténybeli következtetés - azt a kérdéskört érintette, hogy a sértett bántalmazása olyan helyszínen történt - és az ügyészi átirat itt a kapualjat és az udvart összekötő összeszűkült folyosót hangsúlyozza - amely az egyéb bizonyítékokat is figyelembe véve lehetőséget ad annak megállapítására, hogy az intézkedő rendőrök közül kik voltak azok, akik elsőként a sértetthez érkeztek és annak a következtetésnek a levonására is, hogy a sértettet kizárólag az elsőként hozzá érkezők bántalmazhatták. Ezért a tényállás hiányos, mert nem rögzíti, hogy kik érkeztek elsőként a sértetthez, iratellenes és egyben téves következtetésen alapuló annak rögzítése, hogy a nyolc rendőr gyakorlatilag egyszerre érkezett az udvarra és nem állapítható meg közülük a ténylegesen bántalmazó személye. Az ügyészi fellebbezés hangsúlyozta emellett azt is, hogy a sértett eseményekhez közeli vallomása szerint az őt a mentőautóhoz kísérő rendőrök bántalmazták.

A Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet azzal, hogy az ügyész által hivatkozottak megalapozatlansági hibaként lennének értékelhetők.

Lényegében az ügyészi álláspont súlyponti részeként értékelendő az a megállapítás, mely szerint a tényállás hiányos voltát eredményezi annak a megállapításnak a hiánya, hogy a rendőri egység tagjai közül kik érkeztek először a sértetthez.

A Fővárosi Ítéltábla e körben rögzíti: a másodfokú bíróság a tényállás hiányos megállapítását az elsőfokú bíróságnak abban az esetben róhatja fel, ha az elsőfokú bíróság valamely, az ügy elbírálása szempontjából jelentőséggel bíró körülmény tekintetében a lehetséges felderítést követően sem tesz megállapítást.

A jelen esetben erről sincs szó. A tényállás e körben - az elsőfokú ítélet 5. oldal első bekezdésében - tartalmazza a következőket: „A sértett és társai... az udvarra futottak, melyet egy összeszűkült folyosó köt össze a kapualjval. A sértett társai az udvaron elrejtőztek, míg a sértett maga az udvar közepén felemelt kézzel, háttal a rendőröknek megállt. A gyakorlatilag egyszerre megérkező kb. 8 rendőr - kettő az elbujt társakat kereste - a sértettet körbevette, majd többen több alkalommal - nem azonosítható, hogy kik - tompfával és ököllel fejen, majd testen ütötték őt. A sértett bilincselését a IV. r. vádlott és a II. r. vádlott végezték el, amikor a sértettet előre döntötték az egyik rendőr őt orrba rúgta.” Az elsőfokú bíróság ehhez kapcsolódó mérlegelési tevékenységének súlyponti részét képezik a 8. oldal második felében

rögzítettek. Itt a Fővárosi Bíróság részletesen elemzi a helyszínt és az intézkedő rendőrök lehetséges mozgását, és határozottan kiemeli, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján valamennyi rendőr pillanatokon belüli sértetthez érkezését látta megállapíthatónak.

A tényállásban rögzítettek és a bizonyítékok mérlegelése során kifejtettek egybevetéséből teljesen egyértelmű, hogy a Fővárosi Bíróság megállapítása szerint a pontos érkezési sorrend nem állapítható meg, és az egyes rendőrök érkezése között az ügy megítélése szempontjából érdemleges - tehát további következtetések levonására alapot adó - időkülönbség nem volt. „A gyakorlatilag egyszerre megérkező kb. 8 rendőr...” megállapítás ekként rendkívül pontosan értelmezhető, hiányos megállapításnak nem minősíthető. Az az ügyészi álláspont, amely az e körben rendelkezésre álló bizonyítékokat eltérő mérlegelése alapján a vádlottak - további következtetési alapul is szolgáló időkülönbséggel - elsőkénti helyszínre érkezését kívánja rögzíteni, ebből következően egyértelműen az elsőfokú bíróság mérlegelésének meg nem engedett támadását jelenti, és nem megalapozatlansági hiba sérelmezéseként értékelhető. Nem hagyható figyelmen kívül e körben az a körülmény sem, hogy a tényállás szerint a bántalmazás nem az ügyész által is leírt szűk folyosón magán, hanem az udvar közepén történt.

A kifejtettekből következően a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Bíróság ítéletét a sértetthez érkező rendőrök sorrendjének pontos megállapítása és az ebből esetlegesen levonható további következtetések hiánya miatt sem téves tényállásnak, sem iratellenesnek, sem téves ténykövetkeztetésen alapulónak nem találta, a Be. 351. § (2) bekezdésében meghatározott megalapozatlansági hibák hiányában pedig a tényállás megalapozott és a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróságnak határozatát e tényállásra kell alapítania.

Az ügy érdemi megítélésére a legcsekélyebb kihatása sincs, azonban az ítélet belső koherenciája érdekében a tényállás egy ponton helyesbítésre szorul. Az elsőfokú bíróság ugyanis a sértettnek és társaságának a vádbeli eseményeket megelőző magatartására az elsőfokú ítélet tényállásában és annak indokolásában ellentétes megállapításokat tett. A tényállásban azt rögzíti, hogy nevezettek az utcán történeteket a kapualjból figyelték, amikor velük szemben a rendőrök felléptek, ugyanakkor a bizonyítékok értékelése során a 8. oldal első felében utalás történik garázdaságban ködobálásban részvételre ellenállás tanúsítására a sértetti csoport a kaput belülről nyomta, amikor a rendőrök odaérkeztek, melyet követően az elsőfokú bíróság azt rögzíti, hogy ezt a kérdést tisztázni nem lehetett. A két ítéleti megállapítás egymással nyilvánvalóan ellentétes, a rendelkezésre álló adatok alapján egyértelmű megállapítás nem tehető és a jelen ügy megítélése szempontjából egyébként sem jelentőséggel bír, mivel a vádlottak parancsot teljesítettek, ezért a Fővárosi Ítéltábla az ellentmondás feloldása érdekében a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára hivatkozással a tényállást annyiban helyesbíti, hogy a sértett és az 1-es, a 2-es és a 3-as tanúk a rendőri fellépést megelőző magatartása egyértelműen nem rögzíthető.

A korábban kifejtettek értelmében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására irányuló ügyészi fellebbezésnek nem adott helyt. Az irányadó tényállás alapján a vádlottak felmentése törvényes, mivel e tényállás a vádlottak büntetőjogi felelősségét megalapozó megállapítást nem tartalmaz.

E körben indokolást igényel egy-egy ügyészi, illetve sértetti képviselői okfejtés.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség észrevétele szerint a bántalmazók egy csoport tagjai voltak, akik szándékegységben, jogellenesen sérülés okozására irányuló magatartást tanúsítottak. A büntetőjogi felelősségük megállapításához nincs szükség annak pontos rögzítésére, hogy mikor, hova és hányszor ütöttek, elegendő a bántalmazásban való részvételük megállapítása. A Fővárosi Ítéltábla e körben megállapítja, hogy a vádlottak előjárói parancsra intézkedő rendőri egység tagjai voltak. A parancs jogellenessége az adott helyzetben fel sem merült. Az előjárói parancsra intézkedésben részt vevők nem tekinthetők egy szándékegységben jogellenesen sérülést okozó csoport tagjainak pusztán attól, hogy az intézkedésben részt vevők valamelyike részéről indokolatlan bántalmazás történik.

A sértett jogi képviselőjének az az álláspontja, amely a tettesi elkövetés in dubio pro reo elve alapján meg nem állapíthatósága esetén a bűnsegély bűnösséget megalapozó megállapítására lehetőséget lát, elméletileg helyes, azonban ez a bűnsegély megállapításához alapul szolgáló vádbeli és ítéleti tényállást feltételez. A jelen ügyben ennek előfeltételei nem állnak fenn.

Összességében tehát a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a Fővárosi Bíróság perrendszerű eljárásban megalapozott tényállást állapított meg és e tényállásból törvényesen következtetett a vádlottak büntetőjogi felelőssége hiányára, ezért a felmentő rendelkezések eredménnyel nem támadhatók. A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla a Fővárosi Bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett három vádlottal szemben helybenhagyta.

B u d a p e s t, 2009. év szeptember hó 22. napján

***. Tóth Éva s.k. a tanács
elnöke***

***Dr. Kiss Sándor s.k.
előadó bíró***

. Mató Ágnes s.k. bíró

A Fővárosi Bíróság 18.B.773/2007/18. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.245/2008/8. számú végzése folytán a II. r., a III. r. és a IV. r. vádlottakkal szemben jogerős!

B u d a p e s t, 2009. év szeptember hó 22. napján

***. Tóth Éva s.k. a tanács
elnöke***

Kiadmány hitelül:
tisztviselő